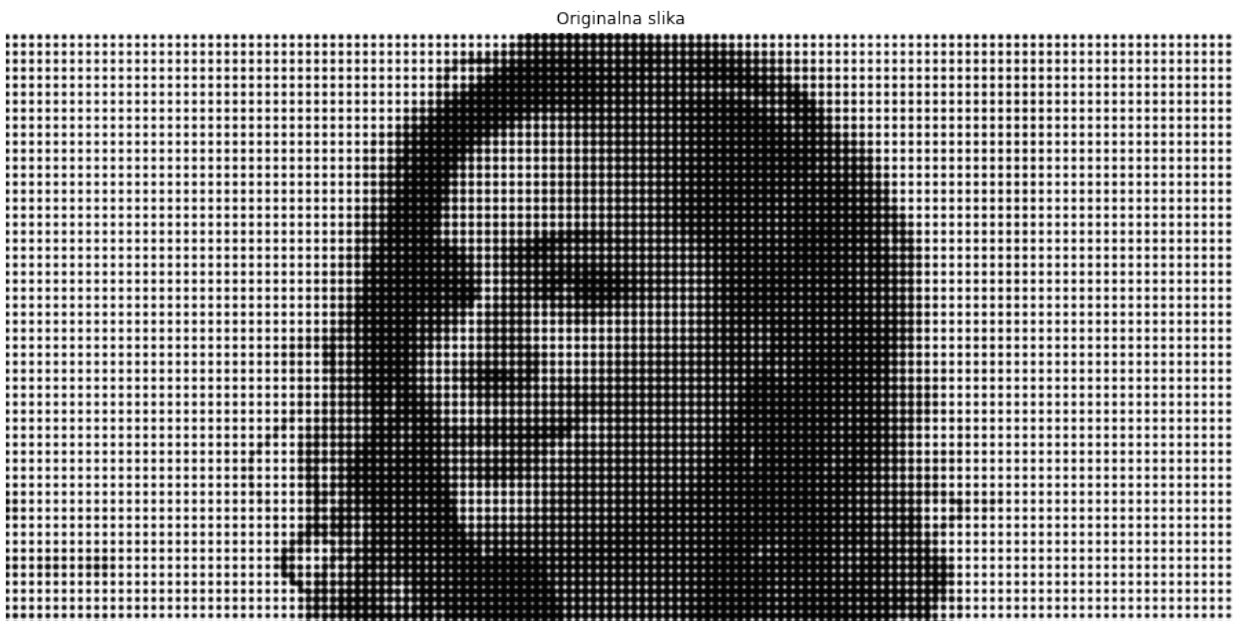

Drugi domaći zadatak iz Digitalne obrade slike

```
# učitavanje potrebnih biblioteka
from skimage import io
import matplotlib.pyplot as plt
import skimage
from pylab import *
from skimage import color
import cv2
from scipy import ndimage
import numpy as np
import time
```

1. Poboljšanje kvaliteta polutonirane slike

```
# učitavanje slike
raw_1 = io.imread('girl_ht.tif')
raw_1 = skimage.img_as_float(raw_1)
# prikaz slike
plt.figure(figsize=(16,8))
plt.imshow(raw_1, 'gray')
plt.title('Originalna slika')
plt.axis('off');
```


Iznad je prikazana učitana slika na kojoj se može opaziti prostoperiodična smetnja. Prikažimo sada spektar ove slike.

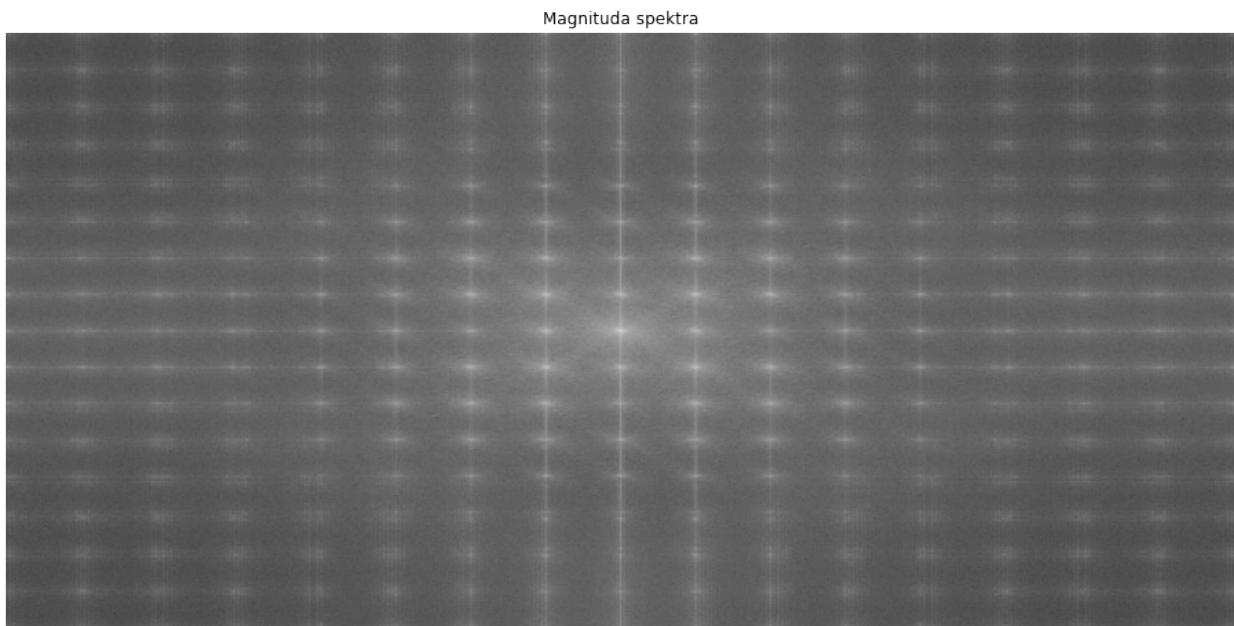
```

# Furijeova transformacija
raw_1_fft = np.fft.fft2(raw_1)
raw_1_fft_shift = np.fft.fftshift(raw_1_fft)

# Plotovanje magnitude spektra
raw_1_mag = 20*np.log(np.abs(raw_1_fft_shift))

plt.figure(figsize=(16,8))
plt.imshow(raw_1_mag, 'gray')
plt.title('Magnituda spektra')
plt.axis('off');

```



```

#predstava spektra u 3D
#x = list(range(0,raw_1_fft_shift.shape[1]))
#y = list(range(0,raw_1_fft_shift.shape[0]))

#X, Y = meshgrid(x, y)

#fig = plt.figure(figsize=(5,5), dpi=120)
#ax = plt.axes(projection='3d')
#ax.plot_surface(X, Y, abs(raw_1_fft_shift), cmap=cm.coolwarm);
ax.set_title('Usrednjavanje 9x9');

```

Periodična smetnja se u spektru uočava kao ponavljanje svetle mrlje i po x i po y osi. Potrebno je propustiti samo centralni segment, ali kako se primenom niskopropusnog filtra dobije zamućena slika (pored periodične smetnje se unište i detalji slike), predloženo je korišćenje notch filtra kojim se redom uklanjaju svi svetli segmenti sem centralnog.

Prvo je potrebno implementirati funkciju za pravljenje odgovarajuće maske za filtriranje. Implementiran je notch propusnik/nepropusnik opsega sa različitim specifikacijama.

```

def cnotch(filt_type, notch, Ny, Nx, C, r, n=1):
    N_filters = len(C)

    filter_mask = zeros([Ny,Nx])

    if (Ny%2 == 0):
        y = np.arange(0,Ny) - Ny/2 + 0.5
    else:
        y = np.arange(0,Ny) - (Ny-1)/2

    if (Nx%2 == 0):
        x = np.arange(0,Nx) - Nx/2 + 0.5
    else:
        x = np.arange(0,Nx) - (Nx-1)/2

    X, Y = meshgrid(x, y)

    for i in range(0, N_filters):
        C_current = C[i]

        C_complement = zeros([2,1])
        C_complement[0] = -C_current[0]
        C_complement[1] = -C_current[1]

        if (Ny%2 == 0):
            y0 = y - C_current[0] + Ny/2 - 0.5
        else:
            y0 = y - C_current[0] + (Ny-1)/2

        if (Nx%2 == 0):
            x0 = x - C_current[1] + Nx/2 - 0.5
        else:
            x0 = x - C_current[1] + (Nx-1)/2

        X0, Y0 = meshgrid(x0, y0)

        D0 = np.sqrt(np.square(X0) + np.square(Y0))

        if (Ny%2 == 0):
            y0c = y - C_complement[0] - Ny/2 + 0.5
        else:
            y0c = y - C_complement[0] - (Ny-1)/2

        if (Nx%2 == 0):
            x0c = x - C_complement[1] - Nx/2 + 0.5
        else:
            x0c = x - C_complement[1] - (Nx-1)/2

        X0c, Y0c = meshgrid(x0c, y0c)

```

```

D0c = np.sqrt(np.square(X0c) + np.square(Y0c))

if filt_type == 'gaussian':
    filter_mask = filter_mask + \
        exp(-np.square(D0)/(2*np.square(r))) + \
        exp(-np.square(D0c)/(2*np.square(r)))
elif filt_type == 'btw':
    filter_mask = filter_mask + \
        1/(1+(D0/r)**(2*n)) + \
        1/(1+(D0c/r)**(2*n))
elif filt_type == 'ideal':
    filter_mask[(D0<=r)|(D0c<=r)] = 1
else:
    print('Greška! Nije podržan tip filtra: ', filt_type)
    return

if notch == 'pass':
    return filter_mask
elif notch == 'reject':
    return 1 - filter_mask
else:
    return

# dimenzije učitane slike
[Ny, Nx] = shape(raw_1)

# pomeraj po x i y osi (eksperimentalno odredjeni posmatranjem
# spektra)
dist_x, dist_y = 150, 75
# broj pomeraja po x i y osi
x, y = (Nx//2)//dist_x + 1, (Ny//2)//dist_y + 1

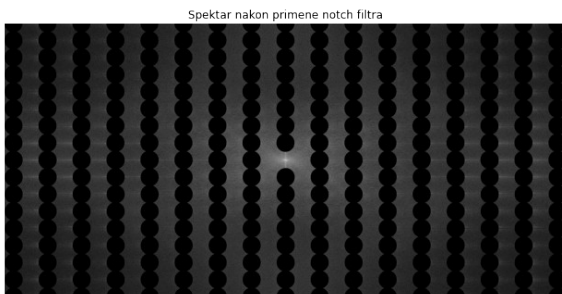
# koordinate centara mrlja na spektru koje treba ukloniti
C = []
for i in range(0, y):
    for j in range(0, x):
        if(i != 0 or j != 0):
            C.append([Ny//2 + i*dist_y, Nx//2 + j*dist_x])
            C.append([Ny//2 + i*dist_y, Nx//2 - j*dist_x])

nr_filter_freq = cnotch('ideal', 'reject', Ny, Nx, C, 40) #
# definisanje maske (vrednost radijusa je eksperimentalno odredjena
# posmatranjem spektra)
# primena maske na spektar
img_fft_filt = raw_1_fft_shift*nr_filter_freq

# inverzna Furijeova transformacija
img_filt = real(iff2(iff2shift(img_fft_filt)))
img_filt = np.clip(img_filt, 0, 1) # odsecanje vrednosti <0 i >1

```

```
# prikaz spektra i filtrirane slike na jednom plotu
plt.figure(figsize=(24,12))
plt.subplot(121)
plt.imshow(log(1+abs(img_fft_filt)), 'gray')
plt.title('Spektar nakon primene notch filtra')
plt.axis('off')
plt.subplot(122)
plt.imshow(img_filt, 'gray')
plt.title('Filtrirana slika')
plt.axis('off');
```


Za specifikacije notch filtra korišćen je idealni filter (koji se ispostavio kao najbolji, jer je Gausov i dalje propuštao segmente koje je bilo potrebno ukloniti) sa poluprečnikom 40 piksela (koji je eksperimentalno utvrđen). Možemo zapaziti da je dobijena slika značajno bolja i da se vidno otklonio periodični problem koji se javljao na početnoj slici. Međutim, i dalje su uočljive male nepravilnosti na licu koje je potrebno otkloniti dodatnim filtriranjem i kasnijim izoštravanjem.

Za dalju obradu je predloženo filtriranje medijan filtrom i pojačavanje ivica korišćenjem Laplasijana.

```
# primena medijan filtra
img_filt1 = img_filt*255
img_filt1 = ndimage.median_filter(img_filt, size=9)
img_filt1 = (img_filt1).clip(0,1)

# popravljavanje oštine slike
mask_1 = np.array([[-1, -1, -1], [-1, 8, -1], [-1, -1, -1]]) #
definisane maske
img_lap = ndimage.correlate(img_filt1, mask_1)

img_sharp = ndimage.median_filter(img_filt, size=6) + img_lap
img_sharp = img_sharp.clip(0,1)

# prikaz rezultata
plt.figure(figsize=(12,8))
plt.imshow(img_sharp, 'gray')
plt.axis('off')
plt.title('Finalna slika')
plt.show()
```

Finalna slika

Prikazana slika predstavlja finalni rezultat. Nejasnoće su i dalje blago uočljive, što se pripisuje velikom deformitetu početne slike i primeni idealnog filtra (grubo odsecanje).

2. Potiskivanje šuma adaptivnim filtriranjem

```
# učitavanje slike
raw_2 = io.imread('lena_noise.tif')
raw_2 = skimage.img_as_float(raw_2)
# prikaz slike
plt.figure(figsize=(16,8))
plt.imshow(raw_2, 'gray')
plt.title('Originalna slika')
plt.axis('off');
```


Originalna slika

Na učitanoj slici, prisutan je šum sa nepoznatom varijansom koju je potrebno proceniti zarad kasnije implementacije filtriranja.

Kao način procene, predloženo je prvobitno filtriranje niskopropusnim filtrom, kako bi se uklonio šum i dobila relativno konzistentna slika na lokalnim regionima. Na ovako dobijenoj slici, traži se segment sa minimalnom varijansom odbiraka, tačnije segment sa relativno konstantnom pozadinom. Na takvom segmentu, najtačnije se može proceniti varijansa šuma. Znači, varijansu je potrebno odrediti na lokaciji koja se podudara datoj na originalnoj slici.

Implementiran je niskopropusni filter kako bi se uradilo prvobitno filtriranje slike.

```
def lpfilter(filt_type, Ny, Nx, sigma, n=1):  
    if (Ny%2 == 0):
```

```

        y = np.arange(0, Ny) - Ny/2 + 0.5
    else:
        y = np.arange(0, Ny) - (Ny-1)/2

    if (Nx%2 == 0):
        x = np.arange(0, Nx) - Nx/2 + 0.5
    else:
        x = np.arange(0, Nx) - (Nx-1)/2

    X, Y = meshgrid(x, y)

    D = np.sqrt(np.square(X) + np.square(Y))

    if filt_type == 'gaussian':
        filter_mask = exp(-np.square(D)/(2*np.square(sigma)))
    elif filt_type == 'btw':
        filter_mask = 1/(1+(D/sigma)**(2*n))
    elif filt_type == 'ideal':
        filter_mask = ones([Ny, Nx])
        filter_mask[D>sigma] = 0
    else:
        print('Greška! Nije podržan tip filtra: ', filt_type)
        return

    return filter_mask

# formiranje maske za primenu niskopropusnog filtra
lp = lpfilter('gaussian', raw_2.shape[1], raw_2.shape[0], 30)

# primena maske na spektar ulazne slike
raw_2_fft = np.fft.fft2(raw_2)
raw_2_fft_shift = np.fft.fftshift(raw_2_fft)
img_fft_filt = raw_2_fft_shift*lp

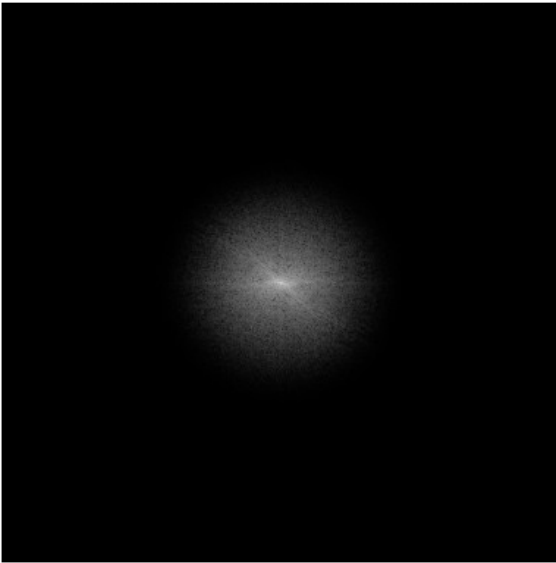
# inverzna Furijeova transformacija
img_filt = real(ifft2(ifftshift(img_fft_filt)))
img_filt = np.clip(img_filt, 0, 1) # odsecanje vrednosti <0 i >1

# prikaz spektra i filtrirane slike na jednom plotu
plt.figure(figsize=(15,10))
plt.subplot(121)
plt.imshow(log(1+abs(img_fft_filt)), 'gray')
plt.title('Spektar nakon primene niskopropusnog filtra')
plt.axis('off')
plt.subplot(122)
plt.imshow(img_filt, 'gray')
plt.title('Filtrirana slika')
plt.axis('off');

```


Spektar nakon primene niskopropusnog filtra

Filtrirana slika

Procena varijanse šuma slike

```
num_of_segments = 15 # broj segmenata po dimenziji na koje se deli
slika -> ukupno = 15x15
segment_x = img_filt.shape[0]//num_of_segments # dimenzije segmenta po
x osi
segment_y = img_filt.shape[1]//num_of_segments # dimenzije segmenta po
y osi
variances = [] # lista varijansi za svaki segment

for i in range(0, num_of_segments):
    for j in range(0, num_of_segments):
        if(i != 0 or j != 0):
            variances.append(np.var(img_filt[i*segment_x:
(i+1)*segment_x, j*segment_y:(j+1)*segment_y])) # racunanje varijanse
za svaki segment

index = np.argmin(variances) # indeks segmenta sa najmanjom varijansom
i = index//10 # indeks segmenta po x osi
j = index%10 # indeks segmenta po y osi
noise_var = np.var(raw_2[i*segment_x:(i+1)*segment_x, j*segment_y:
(j+1)*segment_y]) # varijansa najmanjeg segmenta
```

Prva metoda koju je potrebno implementirati je adaptivno lokalno usrednjavanje. Ono se koristi kao alternativa aritmetičkom usrednjavanju, jer želimo da zadržimo informacije o ivicama slike.

$$w(x, y) = \begin{cases} \frac{\sigma_n^2}{\sigma_{s_{xy}}^2}, \frac{\sigma_n^2}{\sigma_{s_{xy}}^2} \leq 1 \\ 1, \frac{\sigma_n^2}{\sigma_{s_{xy}}^2} > 1 \end{cases}$$

$$\hat{f}(x, y) = g(x, y) - w(x, y)[g(x, y) - \mu_{s_{xy}}]$$

Funkcija $\hat{f}(x, y)$ predstavlja filtriranu (estimiranu) sliku, koja u blizini ivica zadržava informacije sa ulazne slike ($g(x, y)$), a na konzistentnijim delovima uzima informacije dobijene aritmetičkim usrednjavanjem (μ). Ovo je uspostavljeno pomoću težinske funkcije w koja se kreira pomoću navedene formule. U regionima slike gde je varijansa ($\sigma_{s_{xy}}^2$ - varijansa dela slike) manja od varijanse šuma (σ_n^2) nema detalja i $w=1$. U obrnutom slučaju w treba biti manje (0-1) u zavisnosti od vrednosti varijansi.

```
def adaptivno_usrednjavanje(k = 7, noise_variance = noise_var):
    # k - velicina prozora za lokalno usrednjavanje
    filt_avg = ones([k,k])/(k**2)      # filter za lokalno
    usrednjavanje

    img_local_avg = ndimage.correlate(raw_2, filt_avg)
    img_sqr_local_avg = ndimage.correlate(raw_2**2, filt_avg)

    img_local_var = img_sqr_local_avg - img_local_avg**2    # lokalna
    varijansa
    # (var = E((x-xsr)^2) = E(x^2) - 2*xsr*E(x) + xsr^2 = E(x^2) -
    xsr^2)

    weight = noise_variance/img_local_var    # racunanje tezine
    weight[weight > 1] = 1                  # maksimalna vrednost
    tezine je 1

    img_est = raw_2 - weight*(raw_2-img_local_avg) # estimirana slika
    po formuli
    return img_est

slike = [] # lista za cuvanje slika za razlicite velicine prozora
for i in range(4, 20, 3):
    slike.append(adaptivno_usrednjavanje(i))

# prikaz svih slika
plt.figure(figsize=(20,20))
for i in range(0, len(slike)):
    plt.subplot(3,3,i+1)
    plt.imshow(slike[i], 'gray')
    plt.title('k = ' + str(3*i+4))
    plt.axis('off');
```


Veličina maske, $k=7$, se ispostavlja kao optimalni izbor parametara zato što se uočava dobro potiskivanje šuma ali i dovoljno dobro očuvanje informacije na slici i njene oštine.

Druga metoda koju je potrebno implementirati je Bilateralni filter. On uvodi težine za rastojanje, kao i težinu po intenzitetima.

$$\hat{f}(x, y) = \frac{1}{k(x, y)} \sum g(s, t) w(s, t)$$

$w(s, t)$ je maska koja odgovara uticaju oba parametra. Ona zavisi od σ_s i σ_r , koji su redom std za prostorni uticaj okolnih odbiraka i std za uticaj sličnosti boja.

Radi preglednosti ostavljen je prikaz zavisnosti izgleda filtrirane slike od jednog parametara (dok su ostala dva bila fiksirana).

```
d = 15          # velicina prozora
sigmaColor = 0.1 # parametar za boju
sigmaSpace = 20  # parametar za prostor

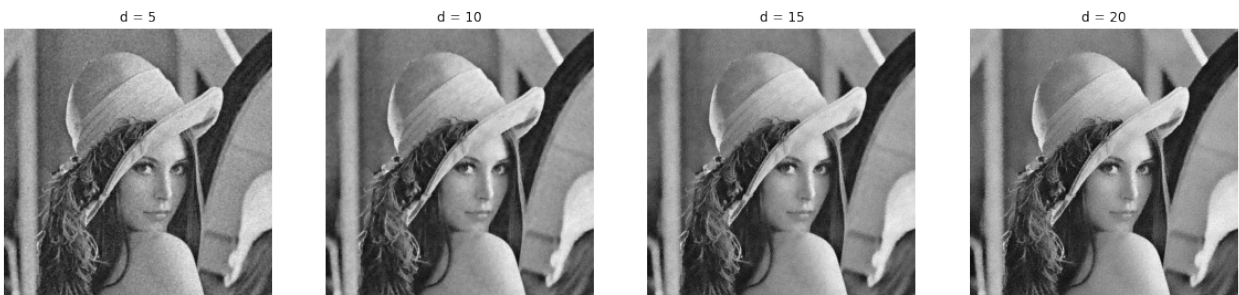
params_d = [5, 10, 15, 20]
params_sigmaColor = [0.05, 0.1, 0.15, 0.2]
params_sigmaSpace = [5, 10, 20, 30]

# uticaj parametra d
plt.figure(figsize=(20, 15))
```

```

for i in range(0, len(params_d)):
    bilateral = cv2.bilateralFilter(image, params_d[i], sigmaColor,
sigmaSpace)
    plt.subplot(1,4,i+1)
    plt.imshow(bilateral, 'gray')
    plt.title('d = ' + str(params_d[i]))
    plt.axis('off');

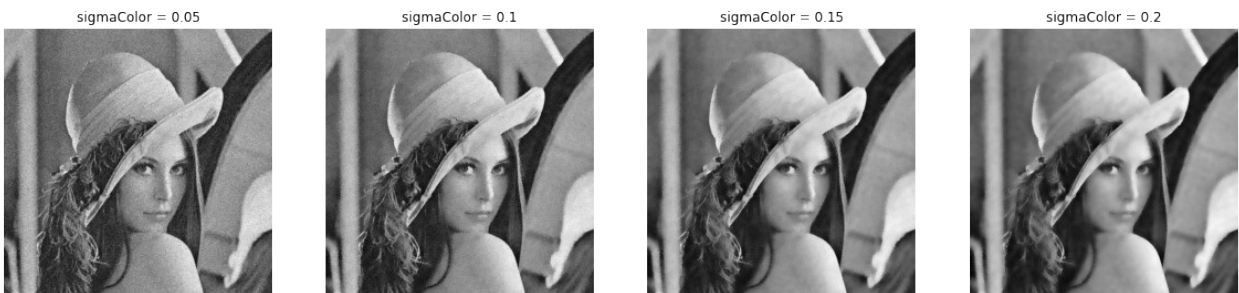
```



```

# uticaj parametra sigmaColor
plt.figure(figsize=(20,15))
for i in range(0, len(params_sigmaColor)):
    bilateral = cv2.bilateralFilter(image, d, params_sigmaColor[i],
sigmaSpace)
    plt.subplot(1,4,i+1)
    plt.imshow(bilateral, 'gray')
    plt.title('sigmaColor = ' + str(params_sigmaColor[i]))
    plt.axis('off');

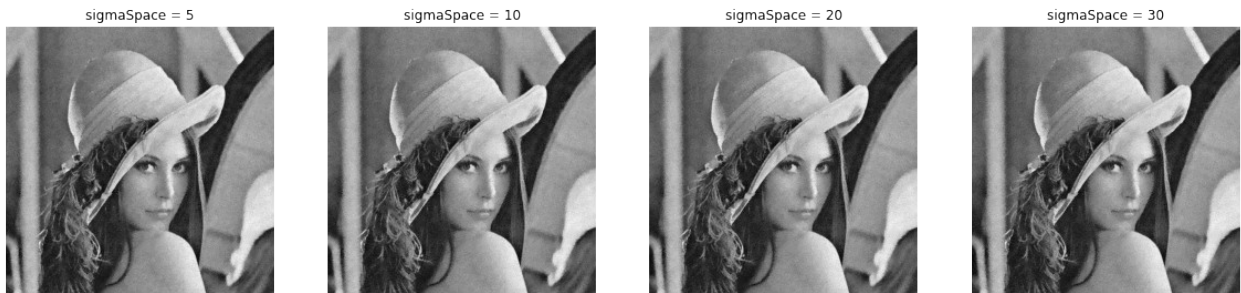
```



```

# uticaj parametra sigmaSpace
plt.figure(figsize=(20,15))
for i in range(0, len(params_sigmaSpace)):
    bilateral = cv2.bilateralFilter(image, d, sigmaColor,
params_sigmaSpace[i])
    plt.subplot(1,4,i+1)
    plt.imshow(bilateral, 'gray')
    plt.title('sigmaSpace = ' + str(params_sigmaSpace[i]))
    plt.axis('off');

```


Finalni izbor parametara usledio je nakon analize njihovih uticaja kako pojedinačno, tako i grupno.

```
image = raw_2.astype(np.float32)    # pocetna slika

d = 15                               # velicina prozora
sigmaColor = 0.1                     # parametar za boju
sigmaSpace = 20                      # parametar za prostor

img_bilat = cv2.bilateralFilter(image, d, sigmaColor, sigmaSpace) #
# primena bilateralnog filtra

# prikaz rezultata
plt.figure(figsize=(20,8))
plt.subplot(131)
plt.imshow(raw_2, 'gray')
plt.title('Originalna slika')
plt.axis('off')
plt.subplot(132)
plt.imshow(adaptivno_usrednjavanje(k=7), 'gray')
plt.title('Adaptivno usrednjavanje')
plt.axis('off')
plt.subplot(133)
plt.imshow(img_bilat, 'gray')
plt.title('Bilateralni filter')
plt.axis('off');
```


Slika dobijena Bilateralnim filtriranjem bolje ubija šum koji se vidno uočavao na slici na početku zadatka u odnosu na adaptivno usrednjavanje. Detalji i ivice slike kod adaptivnog usrednjavanja postaju замуćeniji, dok Bilateralni to bolje kontroliše zbog posmatranja razlike između vrednosti piksela (boje) koja takođe utiče na filtriranje.

3. Obilazak Beograda

```
# učitavanje slika
raw_3 = io.imread('kernel.tif')
raw_3 = skimage.img_as_float(raw_3)
size_3 = raw_3.shape

raw_4 = io.imread('etf_blur.tif')
raw_4 = skimage.img_as_float(raw_4)
size_4 = raw_4.shape

# prosirivanje slike (kernela), tako da se dimenzije poklapaju sa
dimenzijama замуćene slike
raw_3 = np.pad(raw_3, ((0, raw_4.shape[0]-raw_3.shape[0]), (0,
raw_4.shape[1]-raw_3.shape[1])))

# frekvencijski domen ulazne slike i kernela
raw_4_fft = np.fft.fft2(raw_4)
raw_4_fft = np.fft.fftshift(raw_4_fft)
raw_3_fft = np.fft.fft2(raw_3)
raw_3_fft = np.fft.fftshift(raw_3_fft)

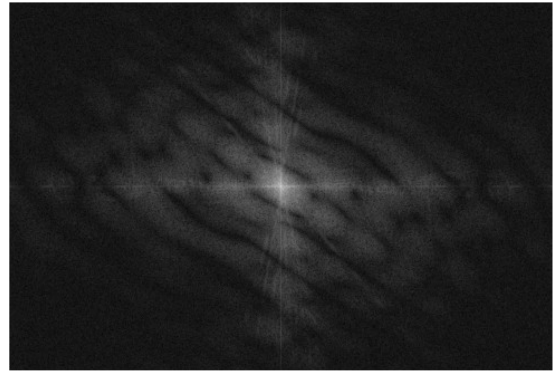
# prikaz slika
fig, axes = plt.subplots(nrows=2, ncols=2, figsize=(12,8), dpi=120)
ax = axes.ravel()

ax[0].imshow(raw_4, cmap='gray'); ax[0].set_axis_off();
ax[0].set_title('Ulazna slika')
ax[1].imshow(log(1+abs(raw_4_fft)), cmap='gray');
ax[1].set_axis_off(); ax[1].set_title('Spektar ulazne slike')
ax[2].imshow(raw_3, cmap='gray'); ax[3].set_axis_off();
ax[3].set_title('Spektar prosirenog kernela');
ax[3].imshow(log(1+abs(raw_3_fft)), cmap='gray');
ax[2].set_axis_off(); ax[2].set_title('Prosireni kernel');
```

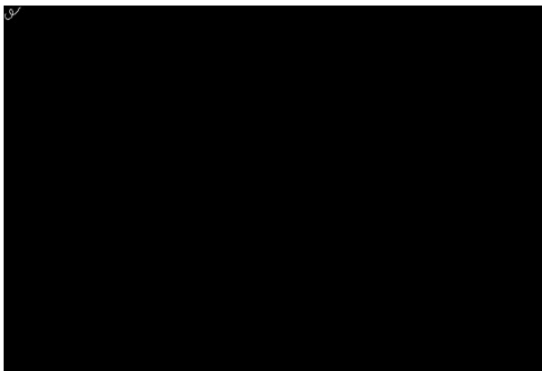
Ulazna slika

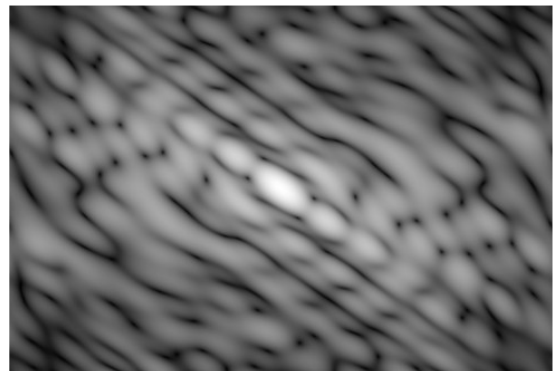
Spektar ulazne slike

Prosireni kernel

Spektar prosirenog kernela

Na gore prikazanom grafiku mogu se videti zamućena ulazna slika, njen spektar, pokret koji je napravljen tokom fotografisanja (kernel koji je proširen na dimenzije ulazne slike) i njegov spektar. Potrebno je otkloniti degradaciju usled pokreta i kao pristup tome je predloženo filtriranje Vinerovim filtrom.

$$\hat{F}(u,v) = \frac{|H(u,v)|^2}{|H(u,v)|^2 + k} \cdot \frac{G(u,v)}{H(u,v)}$$

Parametar k predstavlja jačinu filtriranja i njime se pretpostavlja odnos spektra snage šuma i nedegradirane slike. Što je ona veća, to je efekat filtriranja manji, a što je k manje svodimo se na inverzno filtriranje gde dobro otklanjamo blur, ali postoji mogućnost da se jako istakne šum.

```
k = 5 # jacina filtriranja
W = (abs(raw_3_fft)**2)/(abs(raw_3_fft)**2 + k)

img_fft_est = (raw_4_fft/raw_3_fft)*W

img_est = real(ifft2(ifftshift(img_fft_est))) # estimirana slika
img_est = np.clip(img_est, 0, 1) # odsecanje vrednosti
<0 i >1
img_est = img_est[0:size_4[0]-size_3[0], 0:size_4[1]-size_3[1]] #
odsecanje ivica
```

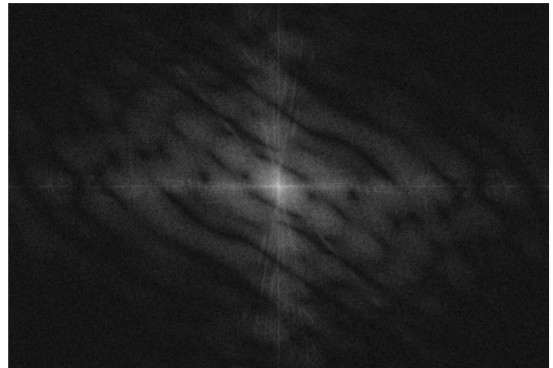
```
# prikaz rezultata
fig, axes = plt.subplots(nrows=2, ncols=2, figsize=(12,8), dpi=120)
ax = axes.ravel()

ax[0].imshow(raw_4, cmap='gray'); ax[0].set_axis_off();
ax[0].set_title('Ulazna slika')
ax[1].imshow(log(1+abs(raw_4_fft)), cmap='gray');
ax[1].set_axis_off(); ax[1].set_title('Spektar ulazne slike')
ax[2].imshow(log(1+abs(img_fft_est)), cmap='gray');
ax[2].set_axis_off(); ax[2].set_title('Spektar nakon Vinerovog
filtra')
ax[3].imshow(img_est, cmap='gray'); ax[3].set_axis_off();
ax[3].set_title('Estimirani izlaz');
```

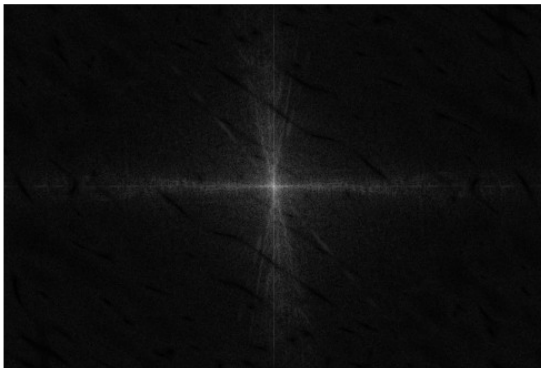
Ulazna slika

Spektar ulazne slike

Spektar nakon Vinerovog filtra

Estimirani izlaz

Na slici iznad prikazana je estimirana slika nakon uklanjanja degradacije. Posmatranjem spektara slika, isto se može opaziti nestanak komponenti prouzrokovanih zamućenjem.

Ispod je prikazan način izbora parametra $k=5$. Za $k=0.0000001$ uočljiv je blagi šum, a za velike vrednosti ($k=40$) uočava se zamućenje (slabiji uticaj filtra). Ovakvo ponašanje potvrđuje prethodno opisano očekivanje.

```
k = [0.0000001, 5, 20, 40] # jacina filtriranja
plt.figure(figsize=(25,15))
```

```

for k_ in k:
    W = (abs(raw_3_fft)**2)/(abs(raw_3_fft)**2 + k_)
    img_fft_est = (raw_4_fft/raw_3_fft)*W
    img_est = real(ifft2(ifftshift(img_fft_est))) # estimirana slika
    img_est = np.clip(img_est, 0, 1) # odsecanje
    vrednosti <0 i >1
    img_est = img_est[0:size_4[0]-size_3[0], 0:size_4[1]-size_3[1]] #
    odsecanje ivica
    plt.subplot(1,4,k.index(k_)+1)
    plt.imshow(img_est, 'gray')
    plt.title('k = ' + str(k_))
    plt.axis('off');

```


4. Poređenje brzine filtriranja

$$G(x, y) = \frac{1}{2\pi\sigma^2} \cdot e^{-\frac{x^2+y^2}{2\sigma^2}}$$

Maska Gausovog filtra formira se u zavisnosti od radijusa filtra i standardne devijacije. Kako važe karakteristike simetričnosti i separabilnosti (koja je uslovljena prethodnom), Moguće je podeliti masku:

$$G1(x, y) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} \cdot e^{-\frac{x^2}{2\sigma^2}} \text{ i } G2(x, y) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} \cdot e^{-\frac{y^2}{2\sigma^2}}$$

Filtriranje se zatim može vršiti primenom maske 1 na region, a zatim maske 2, što rezultuje manjim brojem operacija, a samim tim efikasnijim i bržim kodom.

Filtriranje slike u prostornom domenu bez korišćenja karakteristike separabilnosti

```

def filter_gauss(input_image, filter_radius, gauss_std):
    size = filter_radius*2 + 1 # velicina maske se formira tako
    da se doda radius sa svake strane i centralni piksel (+1) predstavlja
    centar
    mask = np.ones((size, size)) # inicijalizacija maske

    # pravljenje maske za gausov filter
    for i in range(0, size):
        for j in range(0, size):
            mask[i][j] = np.exp(-((i-filter_radius)**2 + (j-
            filter_radius)**2)/(2*gauss_std**2))/(2*np.pi*gauss_std**2)

```

```

# ponavljanje ivicnih piksela za prosirenje slike
padded_image = np.pad(input_image, filter_radius, 'edge')

# primena maske na sliku
for i in range(0, input_image.shape[0]):
    for j in range(0, input_image.shape[1]):
        padded_image[i+filter_radius][j+filter_radius] =
np.multiply(padded_image[i:i+size, j:j+size], mask).sum()/(mask.sum())

return
padded_image[filter_radius:input_image.shape[0]+filter_radius,
filter_radius:input_image.shape[1]+filter_radius]

```

Filtriranje slike u prostornom domenu sa korišćenjem karakteristike separabilnosti

```

def filter_gauss_separ(input_image, filter_radius, gauss_std):
    size = filter_radius*2+1
    mask_x = np.ones((1,size)) # inicijalizacija maske po x osi
    mask_y = np.ones((size,1)) # inicijalizacija maske po y osi

    # pravljenje maski za gausov filter
    for i in range(0, size):
        mask_x[0][i] = mask_y[i][0] =
(1/(sqrt(2*np.pi)*gauss_std))*np.exp(-((i-filter_radius)**2)/(2*gauss_
std**2))

    # ponavljanje ivicnih piksela za prosirenje slike
    padded_image = np.pad(input_image, filter_radius, 'edge')

    # primena maski na sliku
    for i in range(0, input_image.shape[0]):
        for j in range(0, input_image.shape[1]):
            mul_with_x = np.multiply(mask_x,
padded_image[i:i+size, j:j+size]).sum(axis=1)[np.newaxis].T/np.sum(mask
_x)
            mul_with_y = np.multiply(mask_y,
mul_with_x).sum()/np.sum(mask_y)
            padded_image[i+filter_radius][j+filter_radius] =
mul_with_y

    return
padded_image[filter_radius:input_image.shape[0]+filter_radius,
filter_radius:input_image.shape[1]+filter_radius]

```

Filtriranje slike se takođe može izvršiti u frekvencijskom domenu

```

def filter_gauss_freq(input_image, filter_radius, gauss_std):
    size = filter_radius*2 + 1
    mask = np.ones((size, size))

```



```

# pravljenje maske za gausov filter
for i in range(0, size):
    for j in range(0, size):
        mask[i][j] = np.exp(-((i-filter_radius)**2 + (j-
filter_radius)**2)/(2*gauss_std**2))/(2*np.pi*gauss_std**2)

# ponavljanje ivicnih piksela za prosirenje slike
padded_image = np.pad(input_image, filter_radius, 'edge')
mask = np.pad(mask, ((0, padded_image.shape[0]-mask.shape[0]), (0,
padded_image.shape[1]-mask.shape[1])), 'constant')

# prebacivanje slike i kernela u frekvencijski domen
padded_image_fft = fft2(padded_image)
mask_fft = abs(fft2(mask))
padded_image_fft /= np.max(padded_image_fft)

# primena filtra u frekvencijskom domenu
padded_filt_fft = padded_image_fft * mask_fft

# prebacivanje slike u prostorni domen
padded_filt = np.abs(iff2(padded_filt_fft))

return
padded_filt[filter_radius:input_image.shape[0]+filter_radius,
filter_radius:input_image.shape[1]+filter_radius]

rad = 5 # radijus maske
img1 = filter_gauss_separ(raw_2, rad, 1/3*rad)
img2 = filter_gauss(raw_2, rad, 1/3*rad)

# prikaz rezultata
plt.figure(figsize=(18,16))
plt.subplot(121)
plt.imshow(img1, 'gray')
plt.title('Gausov filter u prostornom domenu')
plt.axis('off')
plt.subplot(122)
plt.imshow(img2, 'gray')
plt.title('Gausov filter u frekvencijskom domenu')
plt.axis('off');

```

Gausov filtar u prostornom domenu

Gausov filtar u frekvencijskom domenu

Vrednosti piksela slika dobijenih filtriranjem u vremenskom i u frekvencijskom domenu su iste do na 15-tu decimalu. Ova dva procesa su ekvivalentna, međutim, uporedimo im vremenske performanse.

```

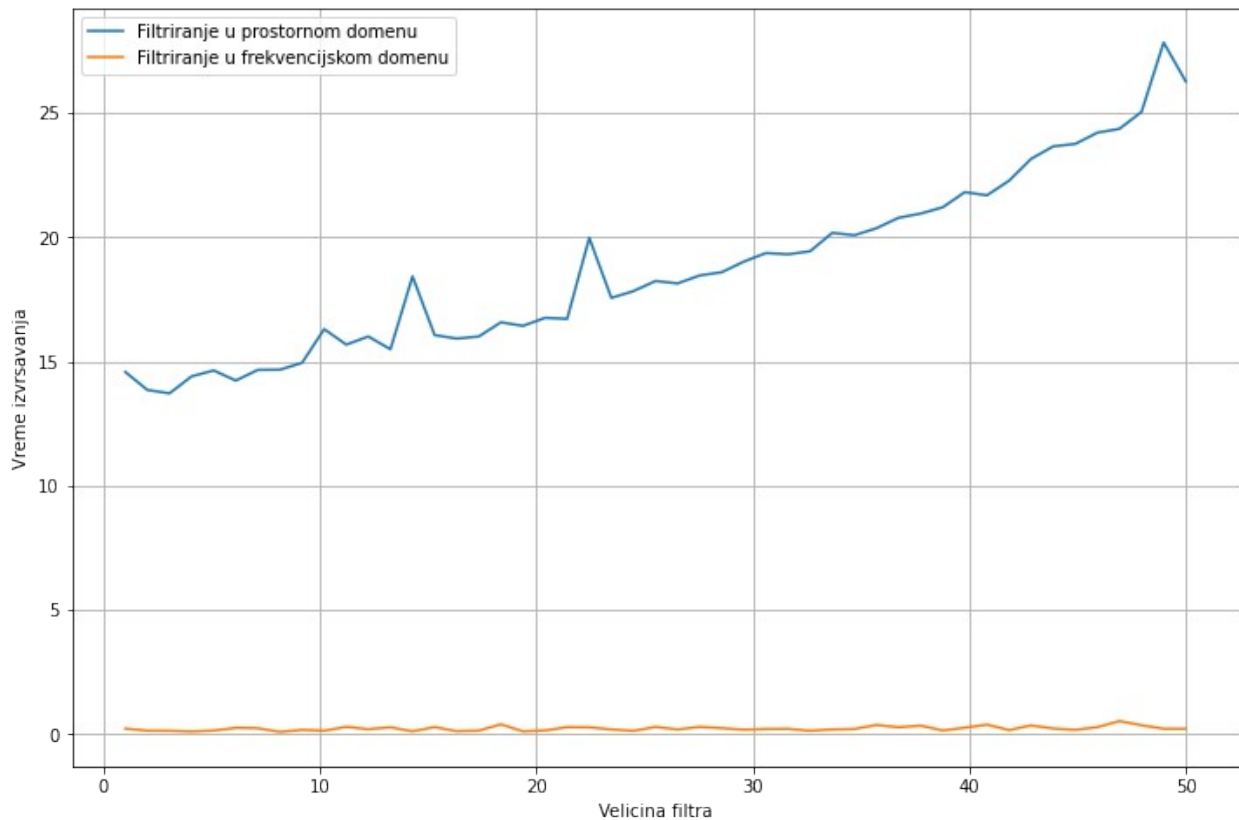
rads = np.linspace(1, 50, 49)           # radijusi maski za koje ce se
racunati vreme izvorsavanja             # vreme izvorsavanja filtriranja u
vreme_1 = []                             # vreme izvorsavanja filtriranja u
prostornom domenu                        # frekvencijskom domenu
vreme_2 = []
for rad in rads:
    rad = int(rad)
    start_vreme = time.time()             # pocetak
    merenja vremena                      # primena
    figure_1 = filter_gauss_separ(raw_2, rad, 1/3*rad) # primena
    filtra u prostornom domenu           # kraj merenja
    end_vreme = time.time()               # dodavanje
    vreme_1.append(end_vreme-start_vreme) # dodavanje
    vremena izvorsavanja u listu

    start_time = time.time()              # pocetak
    merenja vremena                      # primena
    figure_2 = filter_gauss_freq(raw_2, rad, 1/3*rad) # primena
    filtra u frekvencijskom domenu       # kraj merenja
    end_time = time.time()                # dodavanje
    vreme_2.append(end_time-start_time)   # dodavanje
    vremena izvorsavanja u listu

```

Poređenje vremena izvršavanja filtriranja u prostornom i frekvencijskom domenu

```
# prikaz rezultata
plt.figure(figsize=(12,8))
plt.plot(rads, vreme_1, label='Filtriranje u prostornom domenu')
plt.plot(rads, vreme_2, label='Filtriranje u frekvencijskom domenu')
plt.xlabel('Velicina filtra')
plt.ylabel('Vreme izvrshavanja')
plt.grid()
plt.legend()
plt.show()
```


Filtriranje u frekvencijskom domenu radi brže, a to je i očekivano jer se operacija konvolucije svodi na prosto množenje. Manji broj operacija => brzina.

Filtriranje u prostornom domenu nekada može biti korisnije zato što imamo uvid u direktne pozicije i vrednosti piksela, a samim tim lepo možemo izdvojiti prelaze i ivice.